

A Joan Duch

M'agradaria acompanyar-te avui al teu estimat Guimerà a la inauguració de l'exposició al Museu que recorda el teu llegat cultural i artístic. M'hauria agradat molt assistir a un acte que té molta importància per tu i per tots els vallcorbins que hem seguit la teva trajectòria de recerca des de fa molts anys. T'envio aquesta salutació des de la Florència renaixentista on es combina el paisatge de la Toscana, l'art, la història i les lletres.

Quan començares a fer treballs de recerca a Guimerà i a molts indrets de la Vall eres el pioner de tot un moviment per recuperar la memòria col·lectiva d'una vall que ha estat devastada durant generacions. Et recordo un dia ja llunyà en que m'explicaves els moviments tectònics que ha conegut el país mostrant-me unes pedres de riu a dalt del tossal de les Forques de Rocafort. M'explicares que aquelles pedres havien estat a la llera del Corb i que ara estaven esbarriades en un turó ple de pins i alzines. No ens adonàvem que ja teoritzaves amb descobriments antics sobre els efectes del canvi climàtic.

Has estudiat la Vall del Corb des dels moviments que formaren les primeres serralades fins a les lluites entre sarraïns i cristians passant per les construccions renaixentistes i els efectes de les carlinades del segle avant passat. Aquella feina no va ser estèril. Has format una escola i un estil de treballar per fer-nos una certa idea d'un passat tan ric en tota mena d'esdeveniments. Has estudiat i has escrit sobre les portes, els marges, les cabanes i els més inesperats amagatalls que es troben al país. El Grup de Recerques de Ponent porta la teva petjada primigènia.

Una de les teves passions és l'estudi de l'univers de la pedra que ha fet el caràcter dur, sòlid i indomable de la nostra gent. La pedra hi és arreu, ens vigila, ens acompanya i ens recorda la nostra gran i alhora convulsa història.

Les pedres no s'han mogut. Estan quietes en els daus clavats a les entranyes de la terra i s'han deixat extreure i treballar amb una docilitat extraordinària. Veiem les pedres ben tallades, a tots els campanars de la Vall, als castells, monestirs, cabanes, marjades, piques, creus de terme, ponts i cases. Els picapedrers, anònims gairebé sempre, han estat autèntics artesans en totes les èpoques. Han fet el paisatge.

Moltes gràcies, Joan, pel tot el que has fet per conservar el patrimoni de la memòria. L'enhorabona per aquest reconeixement compartit pels teus conciutadans de la vall del Corb.

Lluís Foix

